

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2006:12 av Åke Holmström m fl (kd) om alkolås på landstingets fordon

Föredragande landstingsråd: Christer G Wennerholm

Ärendet

Motionärerna föreslår att alla fordon inom landstingets verksamhet ska utrustas med alkolås.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad

Landstingets verksamheter och förvaltningar har redan idag ett uppdrag att se till så att alla SL-bussar och färdtjänstfordon successivt utrustas med alkolås. Kravet på successiv uppgradering av fordon ingår även som en del i Färdtjänstens upphandlingar. Arbetet med att införa alkolås på landstingets fordon är i och med detta redan inlett.

Stockholms läns landsting har inlett detta arbete med de mest tillgängliga fordonen för att säkerställa att införandet sker grundligt. Arbetet med detta beräknas att vara slutfört omkring 2010-2012. SL och Waxholmsbolaget bör undersöka möjligheten att införa alkolås i ytterligare fordon.

Ett successivt införande av alkolås på landstingets fordon har flera fördelar, såväl ur ekonomiska som samhällsnyttiga perspektiv, då arbetet gäller en omfattande fordonspark.

Samtidigt bör en kommande gemensam nationell lagstiftning och förslag till standard inom EU beaktas. En effektiv samordning av landstingets regelverk utifrån den övergripande lagstiftningen säkerställer att vi uppnår en hög och tillfredsställande standard inom ett område som hela tiden utvecklas utifrån ny teknik och forskning.

Bilagor

- 1 Motion
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 2 april 2008.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 15 april 2008.

Ärendet och dess beredning

Åke Holmström m fl (kd) har i en motion (bilaga), väckt den 9 maj 2006, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* alla fordon inom landstingets verksamhet ska utrustas med alkolås.

Ärendet har remitterats till landstingsdirektören.

Landstingsdirektören ha i tjänsteutlåtande den 19 december 2006 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* uppdra åt berörda förvaltningar och bolag att arbeta in förslaget om alkolås i sina budgetunderlag för 2008 med ambitionen att införande av alkolås ska vara genomfört vid utgången av samma år, dock med viss reservation för avtalsmässiga förutsättningar.

Bilagor**Motionen**

Intresset för alkolås växer både hos privatbilister, åkerier och myndigheter. Mest ökar det i yrkestrafiken såsom lastbilar, bussar och taxibilar. Vårt landsting har redan fattat beslut om att alla SL-bussar och fordon inom färdtjänsten ska utrustas med alkolås. Detta är bra och ett viktigt steg för en ökad trafiksäkerhet. Det känns värdefullt att vårt landsting är med i detta olycksförebyggande arbete. Ett sista steg återstår dock och det är alla övriga fordon inom Landstingets verksamhet som också bör utrustas med alkolås.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta:

att hela Landstingets fordonsflotta ska utrustas med alkolås.

Stockholm den 9 maj 2005

Åke Holmström	Sten Erson-Wester	Margaretha Åkerberg
Janne Stefanson	Bo Lantz	Ingrid Ahlman
Inga-Britt Backlund	Sonia Lunnergård	Monica Karlsson

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Landstingsstyrelsens förvaltning anser att det finns goda skäl att verka för en utökning av tidigare beslut, att införa alkolås i fordon inom kollektivtrafiken, med att införa alkolås i landstingets övriga fordon som framförs på väg.

Det finns ett ökande intresse för att installera alkolås inom bland annat buss-, taxi- och åkerinäringen och inom stat, kommuner och landsting. En starkt bidragande orsak till detta intresse är offentliga organisationers upphandlingskrav och krav som olika departement ställt på myndigheterna.

Enligt Vägverket har alkolås utvecklats till ett värdefullt redskap för kvalitetssäkring av transporter som ett led i trafiksäkerhetsarbetet hos företag och organisationer. Som exempel kan nämnas att Svenska Bussbranschens Riksförbund har skärpt sina rekommendationer avseende medlemsföretagens alkohol- och droghanteringsprogram, som bland annat omfattar användning av alkolås. Allt fler upphandlare av transporter och offentliga resor ställer numera krav på att transportören använder alkolås. Alkolås blir också ofta en del i arbetsmiljöarbetet då användningen av alkolås skrivs in i företagets eller organisationens policy.

Den statliga "Alkolåsutredningen", som haft regeringens uppdrag att utreda frågan om en lag med krav på alkolås eller andra tekniska system som förhindrar rattfylleri, har kommit med sitt slutbetänkande (SOU 2006:72). Enligt utredningen ses alkolås främst som ett redskap att skydda medtrafikanterna från att drabbas av olyckor orsakade av alkoholpåverkade förare. Alkolås har hittills i första hand använts som ett redskap i rehabilitering av lagförda rattfyllerister och för kvalitetssäkring av transporter. Utredningen vidgar dock synen på alkolås till att vara ett effektivt redskap i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Utredningen gör bedömningen att ett författningsreglerat krav på alkolås bör införas för personbilar, lastbilar, bussar, snöskotrar och lok. Detta förutsätter dock ett medgivande i ett direktiv eller annan rättsakt från EU. Utredningen förordar att målet för kravet på alkolås i lastbilar och bussar ska gälla från och med 2010 och från 2012 för alla nya personbilar som säljs och registreras i Sverige.

I fråga om lok konstaterar utredningen att det enligt gällande lagstiftning redan finns möjlighet att ställa krav på alkolås i vissa fall. Järnvägsstyrelsen föreslås få i uppdrag att lämna ett förslag som tar hänsyn till pågående harmoniseringsarbete på järnvägstrafikens område inom EU.

LS 0605-0951

Inom Stockholms läns landsting driver trafikverksamheterna frågan om alkolås. Färdtjänsten ställer krav på alkolås vid sina upphandlingar av Närtrafik och prövar frågan inför nästa upphandling av Specialfordonsresor och Taxiresor. Inom AB Storstockholms Lokaltrafik pågår ett samarbete med trafikentreprenörerna och deras personalrepresentanter angående vilka rutiner som ska gälla för användning av alkolås. SL har undersökt alkolåsmarknaden med avseende på funktion, tillförlitlighet och förutsättningar för montering i buss. Erfarenhetsutbyte sker med andra trafikhuvudmän.

Landstingsförvaltningen föreslår att SL och Färdtjänsten i kommande trafikupphandlingar driver kravet om införande av alkolås i väggående fordon i samarbete med entreprenörerna och vid behov även fackliga organisationer. För trafikavtal som nyligen tecknats föreslås att förhandlingar upptas för tecknande av tilläggsavtal för införande av alkolås enligt samma ordning som vid nyupphandling.

För övriga verksamheter inom landstinget föreslås att alkolås införs i landstingets väggående fordon och att verksamheter som upphandlar andra transporter än kollektivtrafik, ställer krav på alkolås i väggående fordon vid sina upphandlingar.

Kostnaden för alkolåssystem är ännu relativt hög men med ökande marknadsvolymer bör kostnaden kunna minska. Priset skiljer mellan alkolås för privatägda bilar och alkolås för kvalitetssäkrade transporter. SL har beräknat att kostnaden för att utrusta en buss med alkolås uppgår till cirka 15 000 kronor inklusive montering. Underhållskostnaden uppskattas till cirka 500 kronor årligen. En överslagsberäkning visar att investeringsutgiften för installation av alkolås i samtliga bussar i SL-trafiken uppgår till drygt 30 miljoner kronor. Utöver fordon (bussar) i SL-trafiken finns cirka 750 fordon inom landstinget vilka kan vara aktuella för att utrustas med alkolås. Investeringsutgiften för installation av alkolås i dessa fordon kan beräknas till mellan 5 och 10 miljoner kronor.

Ett beslut om att landstingets fordonsflotta ska utrustas med alkolås kommer att innebära ökade investeringsutgifter i storleksordningen 40 mkr. Landstingsförvaltningen föreslår att berörda förvaltningar och bolag får i uppdrag att arbeta in förslaget om alkolås i sina budgetunderlag för 2008. Ambitionen ska vara att införande av alkolås ska vara genomfört vid utgången av samma år, dock med viss reservation för avtalsmässiga förutsättningar.